

Sygn. akt IV U 146/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marta Ładzińska

Protokolant: Katarzyna Przybylska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2018 r. w Jeleniej Górze

sprawy z odwołania A. S.

przeciwko **Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W.**

na skutek odwołania od orzeczenia **Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W.** z dnia 22 czerwca 2017 r. znak (...). (...)

w przedmiocie ustalenia stopnia niepełnosprawności

I. oddała odwołanie,

II. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. S. w dniu 2.08.2017 r. wniosła odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 22 czerwca 2017 r., nr (...). (...). Domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że jest niepełnosprawna w stopniu znacznym oraz że niepełnosprawność datuje się od dzieciństwa. W uzasadnieniu wskazała, że choruje na cukrzycę od 1970 r., ponadto rozpoznano u niej polineuropatię, retinopatię i nefropatię cukrzycową, czyli wielonarządowe powikłania cukrzycy. Choruje też na pooperacyjną niedoczynność tarczycy, odmiedniczkowe zapalenie nerek, niewydolność nerek, chorobę zwyrodnieniową stawów, zaćmę początkową obu oczu, chorobę niedokrwienną serca, zwyrodnienie kręgosłupa oraz osteoporozę.

W odpowiedzi na odwołanie pismem z dnia 22 sierpnia 2017 r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. wniósł o jego oddalenie, z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana zarzuciła, że werdykt organu II instancji jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. W ocenie organu stopień naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy nie powoduje niezdolności wnioskodawcy do pracy lub zdolności do wykonywania jej jedynie w warunkach pracy chronionej, co w świetle obowiązujących przepisów prawa nie daje podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. S. ma 61 lat, wykształcenie ogólne, nie pracuje od 1983 r.

(**dowód:** bezsporne)

W dniu 06.04.2017 r. (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w J. wydał orzeczenie, w którym zaliczył wnioskodawczynię do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim z symbolem niepełnosprawności 11-I. Ustalono, że nie da się ustalić, od kiedy istnieje niepełnosprawność, a orzeczony stopień niepełnosprawności datuje się od 03.01.2017 r. Wskazano, że wnioskodawczyni może wykonywać pracę lekką oraz że nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, nie spełnia przesłanek do otrzymania karty parkingowej, określonych w art. 8 ust. 3a Ustawy Prawo o ruchu drogowym. Orzeczenie wydano do dnia 31.05.2017 r.

A. S. odwołała się od powyższego orzeczenia.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. orzeczeniem z dnia 22 czerwca 2017 r. nr (...). (...) zmienił zaskarżone orzeczenie w całości i zaliczył wnioskodawczynię do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym z symbolem niepełnosprawności 11-I. Orzeczenie wydano na stałe. Ustalono, że nie da się ustalić, od kiedy istnieje niepełnosprawność, a orzeczony stopień niepełnosprawności datuje się od 03.01.2017 r. Wskazano, że wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy oraz że nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, nie spełnia przesłanek do otrzymania karty parkingowej, określonych w art. 8 ust. 3a Ustawy Prawo o ruchu drogowym. Orzeczenie wydano do dnia 31.05.2017 r.

W dniu 2 sierpnia 2017 r. wnioskodawczyni złożyła odwołanie od orzeczenia organu II instancji.

(**dowód** : bezsporne, a nadto: orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w J. z dnia 06.04.2017 r., dokumentacja w aktach (...), orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 22.06.2017 r. - dokumentacja w aktach (...))

Wnioskodawczyni cierpi na chorobę niedokrwienną serca – dławica piersiowa stabilna, nadciśnienie tętnicze bez powikłań narządowych, cukrzyce typu pierwszego powikłaną: neuroglikopenia, retinopatią, zaćmą początkową obu oczu, polineuropatią, makroangiopatią. Choruje nadto na przewlekłą niewydolność nerek, niedoczynność tarczycy pooperacyjną, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, zespół bólowy odcinka szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego w wywiadzie, stan po oparzeniu obu dłoni i obu przedramion, stan po częściowej amputacji palców III-V.

Z przyczyn internistycznych i medycyny pracy wnioskodawczyni jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym z symbolem 11-I, na stałe, nie da się ustalić od kiedy istnieje niepełnosprawność, a orzeczony stopień niepełnosprawności datuje się od 3.01.2017 r. Wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy. Zasadniczy problem zdrowotny wnioskodawczyni dotyczy cukrzycy typu 1 z powikłaniami. Pomimo licznych powikłań stopień ich zaawansowania nie jest jednak znaczny, co potwierdzają wyniki badań laboratoryjnych i specjalistycznych. Wnioskodawczyni jest samodzielną podczas wykonywania czynności związanych z samoobsługą, przygotowaniem posiłków, utrzymaniem higieny.

Z przyczyn neurologicznych wnioskodawczyni jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym z symbolem 11-I, na stałe, nie da się ustalić od kiedy istnieje niepełnosprawność, a orzeczony stopień niepełnosprawności datuje się od 3.01.2017 r. Wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy. Nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Wnioskodawczyni funkcjonuje bez istotnego klinicznie deficytu neurologicznego, zatem bez niepełnosprawności w znaczeniu neurologicznym. Funkcjonuje w normie intelektualnej i psychicznej, ma zdolność czytania, pisanie, mówi i rozumie mowę, ma pełną niezależność w załatwianiu spraw urzędowych, zdolność do rozumienia i wykonywania poleceń i prośb. Jest samodzielną w zakresie samoobsługi – niezależną przy utrzymywaniu higieny osobistej, korzystaniu z toalety, przy przygotowaniu i spożywaniu posiłków. Zachowuje troskę o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny.

(**dowód** : dokumentacja medyczna, k. 26-33v, k. 44-44v, dokumenty zawarte w aktach (...), opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy z dnia 22.11.2017 r., k. 23-25, opinia biegłego neurologa z dnia 16.04.2016r., k. 43-43v)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów zawartych w aktach (...), albowiem nie były one przez żadną ze stron kwestionowane.

Sąd oparł się także na dowodzie z opinii biegłego internisty i medycyny pracy oraz biegłego neurologa, które zostaną omówione w toku rozważań.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni opierała swoje żądanie zaliczenia jej do wyższego niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności na przepisach ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U.11.127.721).

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1-4 wskazanej ustawy do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

W ocenie wnioskodawczyni stan jej zdrowia kwalifikował ją do wyższego niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności.

Kryteria oceny niepełnosprawności określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15.07.2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz. 1328). Z § 32 ust. 1 pkt. 5 i 10 wskazanego rozporządzenia wynika, że przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez upośledzenia narządu ruchu, w tym:

- a) wady wrodzone i rozwojowe narządu ruchu,
- b) układowe choroby tkanki łącznej w zależności od okresu choroby i stopnia wydolności czynnościowej,
- c) zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem stawów kręgosłupa w zależności od stopnia wydolności czynnościowej,
- d) choroby zwyrodnieniowe stawów w zależności od stopnia uszkodzenia stawu,

- e) choroby kości i chrząstek z upośledzeniem wydolności czynnościowej,
- f) nowotwory narządu ruchu,
- g) zmiany pourazowe w zależności od stopnia uszkodzenia i możliwości kompensacyjnych;

choroby neurologiczne, w tym:

- a) naczyniopochodny udar mózgu przemijający, odwracalny, dokonany, prowadzący do okresowych lub trwałych deficytów neurologicznych o różnym stopniu nasilenia,
- b) guzy centralnego układu nerwowego w zależności od typu, stopnia złośliwości, lokalizacji i powstałych deficytów neurologicznych,
- c) pourazowa cerebrastenia i encefalopatia,
- d) choroby zapalne ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego prowadzące do trwałych deficytów neurologicznych,
- e) choroby układu pozapiramidowego w zależności od stwierdzanych objawów neurologicznych,
- f) choroby rdzenia kręgowego,
- g) uszkodzenia nerwów czaszkowych i obwodowych o różnej etiologii.

Ocena stanu zdrowia wnioskodawczynie wymagała wiadomości specjalnych, dlatego też Sąd zasięgnął opinii biegłych z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy oraz neurologa. Na podstawie wydanych w niniejszej sprawie opinii Sąd ustalił, że wnioskodawczynie może zostać zakwalifikowana do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, który ma charakter stały, symbol 11-I oraz że nie da się ustalić, od kiedy niepełnosprawność istnieje.

Jak już wskazano, Sąd dał wiarę opiniom biegłych w całości. Opinia biegłego podlega - jak inne dowody - ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny, to jest zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Nie podlega ona zatem weryfikacji w takich kryteriach, jak dowód na stwierdzenie faktów. Jednocześnie, przy ocenie biegłych lekarzy sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego (tak: wyrok SN z 1987.10.13, II URN 228/87, (...)). Z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika przy tym, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłych jest konieczny. W takim wypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeżeli jest ona prawidłowa i jeżeli odmiennie ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. W niniejszej sprawie Sąd nie dopatrywał się przesłanek podważających prawidłowość wydanych opinii.

Żadna ze stron nie złożyła merytorycznych zastrzeżeń do opinii biegłej z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy.

Do opinii biegłego neurologa zastrzeżenia złożyła wnioskodawczynie, wskazując, że biegła nie wskazała podstaw ustalenia, że nie da się ustalić, od kiedy istnieje niepełnosprawność wnioskodawczynie. Zarzuciła również, że biegła nie odniosła się do faktu, że z dokumentacji medycznej przedłożonej przez wnioskodawczynie wynika, że cukrzyca, która spowodowała niepełnosprawność, została zdiagnozowana wiele lat temu.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie opinii uzupełniającej. Wnioskodawczynie bowiem upatruje wcześniejszej daty powstania niepełnosprawności, żądając ustalenia, że występuje od dzieciństwa, w cukrzycy. Cukrzyca została u wnioskodawczynie zdiagnozowana około 48 lat temu. Cukrzyca nie jest jednak przyczyną niepełnosprawności, a dopiero występując łącznie z powikłaniami cukrzycowymi, generuje niepełnosprawność wnioskodawczynie.

Biegła neurolog uzasadniła, że naruszenie sprawności organizmu nie musi oznaczać niepełnosprawności. Ważna jest intensywność tego czynnika, który doprowadza do istotnych ograniczeń w sferze społecznej lub zawodowej.

Z opinii biegłych wynika, że wnioskodawczyni może być uznana za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z symbolem 11-I, na stałe, nie da się ustalić od kiedy istniejącej niepełnosprawności, a orzeczony stopień niepełnosprawności datuje się od 3.01.2017 r. wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy. Nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Biegła w szczegółowy sposób uzasadniła zdolność wnioskodawczyni do samodzielnej egzystencji.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe wnioskodawczyni – tj. wniosek o zlecenie opinii biegłemu diabetologowi, kardiologowi i ortopedzie, albowiem biegli sporządzający opinie w sprawie wskazali, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające zlecenie opinii biegłym innych specjalności.

Sąd oddalił tym samym postanowieniem także wniosek o zwrócenie się do NFZ o przedłożenie wszelkich informacji odnośnie leczenia A. S., albowiem wniosek ten był nieprecyzyjny i de facto niemożliwy do wykonania.

Podkreślić należy, że Sąd w postępowaniu z odwołania od decyzji (...) pełni funkcję kontrolną - bada prawidłowość decyzji (...) na datę jej wydania, tj. na 22 czerwca 2017 r., a nie w dacie wydania wyroku. W razie zmiany stanu zdrowia wnioskodawczyni przysługuje prawo złożenia nowego wniosku o orzeczenie niepełnosprawności.

W związku z powyższym Sąd oddalił odwołanie, działając na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni była zwolniona z mocy ustawy z ponoszenia kosztów sądowych, a wydatki ponosił w toku postępowania Skarb Państwa, co skutkowało obciążeniem tymi kosztami Skarbu Państwa jak w punkcie II wyroku.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.